

Fra øde byrum til øvebane for nye cyklister

Astrid Plaugborg Pedersen, Mobilitet, Aarhus Kommune, aspp@aarhus.dk

Ebbe Snerling, Dansk Skolecykling, ebbe@danskskolecykling.dk

Michael Bremer, Dansk Skolecykling, michael@danskskolecykling.dk

Baggrund og formål

‘Prøvehandling for cykelfremme’ var overskriften for den pulje i Aarhus Kommunes Klimahandlingsplan, der finansierede en cykellegeplads til byen. Med projektet har det været planen at fremme cykling gennem leg, motivation og kunnen. Cykellegepladsen skal nemlig fungere som tryk øvebane for byens nye cyklister. Her kan forældre øve cykelfærdigheder med deres børn, så de kan opbygge tryghed i at cykle med børnene i trafikken. Samtidig har de aarhusianske skoler fået et nyt udfugtsmål med mulighed for at få inspiration til cykellege med hjem. Cykellegepladsen, vi kalder Cykeløen, er nemlig delvist bemandet af en instruktør fra Dansk Skolecykling.

Denne artikel præsenterer erfaringer fra at søsætte et konkret cykelfremmende initiativ og afdækker forsøgets cykelfremmende potentialer. Kvalitative indsigter suppleres således med data fra bookinger.

Dertil stiller vi skarpt på, hvilke elementer ved en cykellegeplads, der styrker evnen til at kunne cykle og skaber motivation for at vælge cyklen til i hverdagen.

Anvendte metoder, analyse og fremgangsmåde

Bookingtal for cykellegepladsens første 15 måneder (børnehave- og skolebesøg):

Med tallene evaluerer vi på, hvor meget cykellegepladsen har været taget i brug af skoler og daginstitutioner. Særligt kigger vi på, hvilke skoler cykellegepladsen henvender sig til, og om skolerne kommer igen.

Spørgeskema til pædagogisk personale:

I spørgeskemaet har vi bl.a. spurgt til, hvordan det pædagogiske personale havde hørt om cykellegepladsen, samt hvad de mener, der kendetegner en god placering for en cykellegeplads. I skrivende stund har vi 25 fuldførte besvarelser.

Vidensdeling:

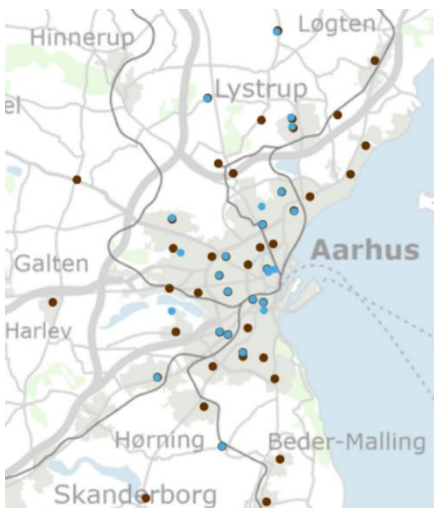
Vi deler vores erfaringer med, hvordan en cykellegeplads skabes (herunder nedslag i økonomi). Hvilke brugergrupper tiltrækker cykellegepladsen? Hvordan indrettes cykellegepladsen, så den motiverer til mest mulig cykling?

Resultater

I Aarhus Kommune er der 67 private og kommunale folkeskoler. Nedenstående bookingtal viser, at halvdelen af de aarhusianske skoler havde booket cykellegepladsen i løbet af Cykeløens første 7 måneder.

	Antal skoler	Antal bookinger	Antal besøgende
2024 Maj til december (7 mdr.)	32	65	2236 (Beregnet ud fra 26 deltagere pr. klasse)
2025 Januar til august (7 mdr.)	22	65	1835 (Faktisk antal. Forventes at stige i løbet af de næste måneder)

Umiddelbart er der ikke et mønster at spotte i forhold til, hvilke skoler Cykeløen tiltrækker mest: De besøgende skoler er både fra nærområdet og omlandet – og fordeler sig i nord, vest og syd.

Rød prik: Privat eller kommunal folkeskole
Blå prik: Skole, der har besøgt Cykeløen

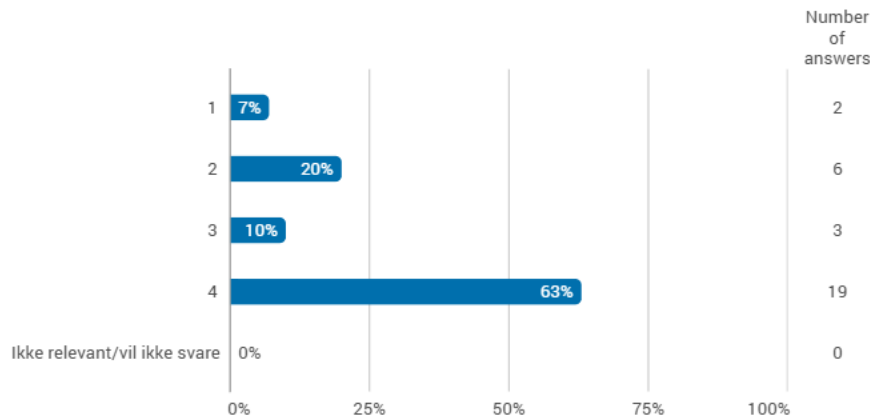
Figuren er lavet i august 2024, hvorfor antallet af blå prikker ikke svarer til tallene fra tabellen ovenfor.

Cykellegepladsen er ikke en éngangsforøjelse

Som del af evaluering af Cykeløen, har vi oprettet et spørgeskema til det besøgende pædagogiske personale. Her spørger vi blandt andet til, hvor sandsynligt det er, at det pædagogiske personale vil komme igen med samme gruppe børn eller en anden gruppe børn. Svarprocenten på spørgeskemaet er i skrivende stund på

ca. 35 % med 25 fuldførte besvarelser. 63 % svarer 'mest sandsynligt' til samme gruppe børn, mens 73 % svarer 'mest sandsynligt' til en anden gruppe børn.

Samlet vurdering Hvor sandsynlig er det, at du vil komme igen med samme gruppe børn? Hvor 4 er mest sandsynligt.

Det pædagogiske personale viser altså interesse for at besøge Cykeløen igen, uanset om formålet er udflugt, bevægelse, leg på cykel eller træning af trafikregler. Tilbage meldinger fra det pædagogiske personale giver også et indtryk af, at det for (større) børn ikke er nødvendigt med lange øvesæsoner, før børnene bliver trafikksikre. Et par timer kan gøre en betydelig forskel, fordi det handler om tryghed og om at opdage, hvad de allerede kan:

“En elev kunne ikke cykle, da vi kom ind på banen (lige før sommerferien). Hun lærte det undervejs og fortalte mig forleden, at hun nu elsker at cykle, og at hun har cyklet 3 km til skolen. Jeg synes, det siger noget om, hvor stor en succes vores besøg var.” - Citat fra spørgeskema

Målgrupper

Projektet har fra start været planlagt til at henvende sig til børn med pangfarver, børnefigurer og legehus. Siden har vi haft på tegnebrættet af teste, om Cykeløen også kan favne andre målgrupper, da nye cyklister findes i alle aldersgrupper - ligesom motivation for at cykle også skal vedligeholdes blandt voksne. Cykeltræning kan være relevant for voksne og ældre, som skal lære at køre på elcykel, ladcykel eller i sne eller hvis de, af forskellige grunde, ikke har kørt på cykel i flere år. Som et eksempel på at nå andre målgrupper, har vi set god effekt fra at få ti ubrugte foldecykler til Cykeløen. Foldecyklerne er anderledes at køre på, så derfor vil voksne også få en oplevelse af at være 'nye cyklister', hvormed de tilnærmer sig børnenes oplevelse – som samtidig kan være motiverende for børnene, fordi de voksne engagerer sig i legen.

Emneindplacering: Mobilitet og adfærd